

Arkivsaknr 19/01777-8
Saksbehandler Gjert-Henrik Vedeler

Saksgang	Møtedato
Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	04.05.2020
Studentutvalget	06.05.2020
Eldrerådet	07.05.2020
Kommune- og byutviklingsutvalget	12.05.2020
Kultur, idretts- og friluftsutvalget	13.05.2020
Miljø-, klima- og samferdselsutvalget	

Forvaltningsplan for friluftsliv i Tromsdalen 2020-2023

Kommunedirektørens innstilling til vedtak:

Forvaltningsplan for Tromsdalen godkjennes.

Mari Enoksen Hult
Konst. kommunedirektør

Mette Mohåg
Avdelingsdirektør Bymiljø

Hva saken gjelder

En forvaltningsplan for friluftsliv er en plan for tilrettelegging, forvaltning og drift av et friluftsområde. Saken gjelder behandling av en forvaltningsplan for friluftsliv i Tromsdalen, med et planområde som strekker seg fra Tromsdalstinden ned til Tromsøsundet.

Saksutredning

Reguleringsplanen nr 1157 utgjør hoveddelen av planområdet for forvaltningsplanen for friluftsliv i Tromsdalen. Denne slår fast at det skal utarbeides forvaltningsplan for området, og legger grunnleggende føringer for hvordan området skal brukes. Reguleringsplan 1157 ble vedtatt i 2005. Det 5,16 km² store området i Tromsdalen mellom Elvestrand gravlund/ «Pølsesvevet»/ Grinda i vest og Tromsdalsvatnet i øst ble regulert til friområde og friluftsområde.

Forvaltningsplanens område berøres av kommuneplanens arealdel 2017-2026, reguleringsplan 1157 og flere andre reguleringsplaner. Disse plandokumentene fastsetter framtidig arealbruk for området og er bindende for nye tiltak eller utvidelse av eksisterende tiltak som nevnt i Plan- og bygningsloven. Forvaltningsplanen endrer ikke arealplanene. Imidlertid skal tiltak, tilrettelegging, forvaltning og drift, som forvaltningsplanen legger opp til, være i tråd med arealplanene.

Utarbeidelse av en forvaltningsplan for friluftsliv i Tromsdalen er også forankret i Seksjon for byutviklings Virksomhetsplan for 2020, hvor det står følgende: «Seksjon for byutvikling skal innen 31.12.2020 ha ferdig utarbeidet drift- og forvaltningsplaner for utvalgte områder. Planene skal være helhetlige og ta hensyn til ulike fokusområder og overordnede mål».

Ut over reguleringsplan 1157 er det flere friområder i ytre del av dalen hvor det er ønskelig med bedre tilrettelegging for ulike friluftaktiviteter til ulike brukergrupper.

Mål for friluftsførvaltningen i Tromsdalen

Det primære bruksformålet til et fri- eller friluftsområde er allmennhetens friluftslivsutøvelse. Det er et nasjonalt mål at offentlige friluftsområder skal være tilgjengelige, attraktive og naturpregete (St. meld 18; «Friluftsliv -natur som kilde til helse og livskvalitet»). Tilretteleggingen skal ha som hovedmål å minske de fysiske barrierene for friluftsliv og derved legge til rette for økt friluftslivsaktivitet. Videre skal tilretteleggingen hindre at friluftslivsaktivitet fører til unødig naturinngrep, slitasje og forstyrrelser på plante- og dyreliv, kulturminner og kulturmiljøer. Tromsdalen er et meget populært friluftsområde til alle årstider, men det ligger et stort potensial i å tilrettelegge forholdene slik at enda flere blir inspirert til å bruke dalen til ulike uteaktiviteter. Dette gjelder spesielt for brukergrupper som ikke kan – eller ønsker å bruke dalen til friluftaktiviteter i dag.

Mange nordmenn er for lite fysisk aktive, og dette gir negative utslag i den generelle helsetilstanden blant kommunens innbyggere. Tromsø kommune ønsker å arbeide for å styrke folkehelsen og bidra til å øke den jevnlig fysiske aktiviteten i befolkningen. Friluftsliv regnes som den vanligste formen for fysisk aktivitet i Norge. Et aktivt friluftsliv bidrar til egenorganisert fysisk aktivitet på en måte som organisert idrett ofte ikke klarer, og friluftslivsaktiviteter har en jevnere fordeling i deltakelse i befolkningen. Dette innebærer at deltakelsen i friluftsliv er stor i alle sosiale lag i befolkningen (St. melding 18). Satsing på friluftsliv står derfor sentralt i Tromsø kommunes folkehelsearbeid. Friluftsliv er et viktig virkemiddel for bedringen av innbyggernes fysiske, -psykiske og sosiale helse.

Brukermedvirkning og prosess

Tromsø kommune har ved utarbeidelse av denne forvaltningsplanen vært i dialog med en rekke interessenter, brukergrupper og innbyggere for å få mer kunnskap om hva folk ønsker å gjøre i

dalen. Dette har inkludert møter og korrespondanse med grunneiere, næringsinteresser, skoler, barnehager, lag/foreninger, interessegrupper, privatpersoner m.fl. Det ble også avholdt et eget folkemøte på TUIL arena medio januar 2020. I tillegg ble forvaltningsplanen lagt ut på offentlig høring.

Enhet for Park og friluft hatt prosjektledelsen i planprosessen, med god faglig støtte fra andre enheter og seksjoner i Tromsø kommune. I tillegg har Naturtjenester i Nord utarbeidet en rapport som kartlegger naturverdiene i Tromsdalen.

Forvaltningsplanens målsettinger

Forvaltningsplanen for friluftsliv i Tromsdalen har følgende målsettinger:

- Beskrive en rekke ulike aspekter ved Tromsdalen som setter rammene for hvordan dalen kan forvaltes, som f.eks. natur, flora, fauna, eierforhold, aktiviteter, geografi m.m.
- Være et verktøy for bevaring og videreutvikling av dalen som et attraktivt område for friluftsliv og naturopplevelse.
- Imøtekomme behov og ønsker fra en rekke ulike brukergrupper i Tromsdalen.
- Danne felles grunnlag for beslutninger. Med en forvaltningsplan vil beslutningstakere ha et felles dokument å forholde seg til.

Økonomi

Forvaltningsplanen lister det opp *aktuelle* tiltak som vil løse de ulike utfordringene. Listen er ikke uttømmende. Hvilke friluftstiltak som kan gjennomføres i Tromsdalen vil til enhver tid avhenge av Tromsø kommunes økonomiske situasjon. Mange av tiltakene som kan gjennomføres i en normal friluftstilrettelegging er ofte av en mindre kostnadskreven karakter, men alle tiltak har en pris. Det vil derfor være en fortløpende vurdering i kommunen hvilke tiltak som bør prioriteres. Det vil aktivt søkes ekstern finansiering til gjennomføring av tiltak.

Konklusjon

En forvaltningsplan for friluftsliv i Tromsdalen vil være et verktøy for bevaring og videreutvikling av dalen som et attraktivt område for friluftsliv og naturopplevelser. Ved å forvalte friområdene og friluftsområdene på en bærekraftig og målrettet måte vil Tromsø kommune imøtekomme behov og ønsker fra en rekke ulike brukergrupper, og dermed legge forholdene til rette for utvikling av god folkehelse.

Vedtakskompetanse

Kultur, idretts- og friluftsutvalget

Vedlegg

Forvaltningsplan for friluftsliv i Tromsdalen 2020-2023

Merknadsbehandling til forvaltningsplan for friluftsliv i Tromsdalen 2020-2023